

Kulturdepartementet

Vår referens: 24-13403

Remissvar över Ds 2024:27 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om politisk reklam, Ku2024/01066

Sammanfattning

I remissvaret anges att Post- och telestyrelsen (PTS) tillstyrker förslaget om att myndigheten inte blir behörig myndighet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/900 av den 13 mars 2024 om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam (nedan FPR). PTS får ett visst samordningsansvar på grund av ett direkt utpekande i FPR av samordnaren för digitala tjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (nedan benämnd DSA). I remissvaret påpekar PTS att detta samordningsansvar bör begränsas till endast den omfattningen som framgår direkt ur FPR. PTS noterar även de potentiella problem som kan tillkomma i och med uppgiftsutbyte och sekretess mellan myndigheter som arbetar med FPR och DSA. Uppdraget kan rymmas inom befintliga ekonomiska ramar för myndighetens uppdrag som samordnare för digitala tjänster enligt DSA, i den mån uppdraget begränsas till att endast avse samordning och endast i den omfattning som framgår av FPR.

Inledning

PTS har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS är även samordnare för digitala tjänster i enlighet med DSA.

PTS lämnar med utgångspunkt i myndighetens verksamhetsområde följande remissvar med anledning av vad som föreslås i promemorian.

PTS noterar att den svenska översättningen av FPR använder begreppet *"tillhandahållare av förmedlingstjänster"*, men att DSA använder begreppet *"leverantörer av förmedlingstjänster"*. Myndigheten förstår det inte som att denna skrivning innebär någon skillnad i sak och använder nedan begreppet *"leverantörer av förmedlingstjänster"*.

Avsnitt 4.1 Tillsynsansvar

PTS tillstyrker förslaget om innebörd att myndigheten inte ska utses till behörig myndighet enligt FPR.

Avsnitt 4.2.1 PTS får samordningsansvar vad gäller leverantörer av förmedlingstjänster

PTS samordningsansvar enligt FPR regleras direkt i förordningen. I artikel 22.3 anges att samordnaren för digitala tjänster ska ansvara för att säkerställa samordning på nationell nivå när det gäller leverantörer av förmedlingstjänster. I skäl (91) anges, gällande *"tillsyn av onlinebaserade förmedlingstjänster"*, att *"medlemsstaterna [bör] utse behöriga myndigheter för detta ändamål och säkerställa att tillsynen är förenlig med den tillsyn som utförs av de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 49 i [DSA]"* och att samordnaren för digitala tjänster *"bör under alla omständigheter ansvara för att säkerställa samordning i dessa frågor på nationell nivå"*.

PTS förstår detta som att myndighetens ansvar är ett rent samordningsansvar där myndigheten blir en brygga mellan det arbetet som bedrivs enligt FPR och DSA, när det gäller leverantörer av förmedlingstjänster. PTS kan, mot bakgrund av myndigheters självständighet, under inga omständigheter säkerställa hur eller med vilket utfall en annan myndighet bedriver sin tillsyn. Myndigheten kan däremot, som uttrycks i skäl (91) i FPR, säkerställa samordning i sådana frågor. PTS anser att myndighetens samordningsansvar inte bör gå längre än det som unionslagstiftaren gett uttryck för. Myndigheten förstår vissa skrivelser i promemorian som att det remitterade förslaget i vissa delar går längre i denna del än det som regleras i FPR. PTS har mot bakgrund av ovanstående följande synpunkter.

I den remitterade promemorian på s. 59 anges att "[s]amordnaren för digitala tjänster ska ha ett visst ansvar även inom ramen för tillsynen av efterlevnaden av förordningen om politisk reklam". PTS tolkning är att myndigheten inte är tänkt att bedriva någon tillsyn eller få något uppdrag inom ramen för någon annan myndighets tillsyn. PTS förstår det istället som att samordnaren för digitala tjänster ska ha ett visst ansvar endast för samordning inom ramen för FPR.

I den remitterade promemorian på s. 60 anges att PTS, inom ramen för samordningsansvaret enligt FPR, "behöver säkerställa att den tillsyn som utförs av Mediemyndigheten när det gäller efterlevnaden av [FPR] är förenlig med den tillsyn som bedrivs av PTS självt, Konsumentverket och Mediemyndigheten när det gäller efterlevnaden av [DSA]". PTS delar inte denna tolkning av FPR. PTS förstår detta istället som att PTS "behöver, när det gäller leverantörer av förmedlingstjänster, säkerställa samordning av att den tillsyn som utförs av Mediemyndigheten när det gäller efterlevnaden av [FPR] är förenlig med den tillsyn som bedrivs av PTS självt, Konsumentverket och Mediemyndigheten när det gäller efterlevnaden av [DSA]". Myndigheten kan, som påpekats ovan, under inga omständigheter säkerställa att någon annan myndighet bedriver sin tillsynsverksamhet på ett visst sätt, eller med ett visst utfall. Det är av vikt att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet tydliggörs att PTS ansvar endast rör samordning.

I den remitterade promemorian på s. 61 anges att "[d]et samordningsansvar som PTS ska ha till följd av artikel 22.3 i [FPR] skulle möjligen kunna uppfattas så att det även omfattar ett ansvar för att samordna själva tillsynen av att leverantörer av förmedlingstjänster följer [FPR]. Eftersom enbart en myndighet, Mediemyndigheten, skulle omfattas av ett sådant samordningsansvar finns det emellertid inte behov av någon sådan samordning". PTS delar inte denna bedömning av skrivningarna i FPR. Slutsatsen, att det inte finns behov av någon sådan samordning eftersom endast Mediemyndigheten skulle omfattas av ett sådant samordningsansvar, är inte heller förenlig med den skrivelse från promemorians s. 60 som citerats ovan. Där framgår istället uttryckligen att samordningsansvaret även innefattar förenligheten av Mediemyndighetens tillsyn enligt FPR och Mediemyndighetens tillsyn enligt DSA. PTS anser att detta bör vidare klargöras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Avsnitt 4.2.1 underrubriken Samordning i förhållande till andra myndigheter inom EU och avsnitt 4.2.3 Övrig samordning

PTS har noterat övervägandena dels kring gränsöverskridande överträdelse och dels kring att det lämnas till inblandade myndigheter att hitta former för samverkan och samarbete, och har ingen avvikande uppfattning i dessa delar.

Avsnitt 8.1 Sekretess och informationsutbyte

I den remitterade promemorian på s. 111 anges att "[d]et bör införas en skyldighet för Mediemyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, [PTS] och Konsumentverket att lämna de uppgifter till varandra som behövs för tillsynen enligt [FPR] och kompletteringslagen". PTS anser att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör klargöras att sådant uppgiftsutbyte kommer behövas för tillsynen och samordningen, eftersom PTS samordning även omfattas av uppgiftsutbytet och myndigheten inte kommer att bedriva någon tillsyn enligt FPR.

PTS noterar övervägandena i den remitterade promemorian angående att 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) i princip inte kommer att bli tillämplig, eftersom FPR inte innehåller några tydliga sekretessbestämmelser. PTS uppdrag enligt FPR är nära sammankopplat till myndighetens uppdrag enligt DSA, och vissa bestämmelser i DSA är direkt tillämpliga inom ramen för FPR. I DSA finns istället en tydlig sekretessbestämmelse i artikel 84 som gör att 15 kap. 1 a § OSL är tillämplig (se prop. 2023/24:160 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster). Myndigheten efterfrågar därför vidare överväganden om förhållandet mellan sekretessreglerna i DSA och samordningen enligt FPR. Detta särskilt då samordningen skulle kunna försvåras om viss information inte kan delas mellan myndigheter på grund av sekretessbestämmelsen i DSA.

I promemorian bedöms på s. 113 att "[d]e uppgifter om enskilda som kommer behöva utbytas kommer vara hänförliga till tillsynen av tillhandahållare av politiska reklamtjänster. Bestämmelserna i 30 kap. 23 § [OSL] erbjuder ett tillräckligt sekretesskydd för dessa uppgifter. Det kan noteras att den sekretessen, enligt 9 § offentlighets- och sekretessförordningen [OSF] och punkt [...] 99 i bilagan till förordningen, även omfattar vissa uppgifter i ärenden om tillsyn hos [PTS]." PTS noterar att punkt 99 i bilagan till OSF inte rör uppgifter inom ramen för ren samordning, utan endast utredning, tillståndsgivning och tillsyn (och vissa statsstödsärenden). PTS ställer sig tveksamma till om sådan samordning kan anses ingå i uttrycken utredning eller tillsyn i OSL:s mening. PTS anser därför att tillämpliga sekretessgrunder behöver ytterligare utredas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Avsnitt 10 Konsekvenser

I den mån uppdraget begränsas till att endast avse samordning, och endast i den omfattning som framgår i FPR, så förväntas de kostnadsökningar som förslaget medför för PTS kunna hanteras inom de befintliga ekonomiska ramar som redogörs för på s. 128 i den remitterade promemorian (och som redogörs för i prop. 2023/24:160).

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Björn Blondell. I ärendets slutliga handläggning har även juristerna Elin Ramos och Cecilia Holmgren (föredragande) samt verksjuristen Jessica Lippman deltagit.

Vid föredragningen närvarade dessutom avdelningschefen Johan Holgersson, avdelningschefen Anne-Catherine Worth, enhetschefen Morgan Westéus, enhetschefen Christian Koch, stabsrådgivaren Helene Källse och stabsrådgivaren Jan Bergdahl.

